

Dosarul nr. 2ra-1595/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ludmila Madan și Iurie Madan, reprezentati de avocatul Sergiu Coptu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ludmila Madan și Iurie Madan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Iurie Gîlca privind constatarea faptului neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral, împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2018 Ludmila Madan și Iurie Madan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Iurie Gîlca privind constatarea faptului neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 10 ianuarie 2007 Oleg Marcu aflându-se în stare de ebrietate la volanul automobilului de model xxxxxxxx numărul de înmatriculare xxxxxxxx, depășind viteza regulamentară la indicatorul rutier „trecere de pietoni” a tamponat pietonii Levința Vladimir a.n. xxxxxx și Carmina Madan a.n. xxxxxxx, tatăl reclamantei și fiica reclamanților.

Au afirmat că în rezultatul accidentului rutier Vladimir Levința și Carmina Madan care traversau carosabilul regulamentar, au decedat pe loc.

Prin sentința din 15 februarie 2007 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău menținută prin decizia din 26 aprilie 2007 a Curții de Apel Chișinău, Oleg Marcu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (6) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 9 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani.

Prin comiterea acestei infracțiuni Oleg Marcu le-a cauzat un prejudiciu material și un imens prejudiciu moral, iar după condamnare l-au acționat în instanța de judecată, solicitând încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

În cadrul procesului, prin încheierea din 23 mai 2007 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău s-a aplicat sechestrul pe automobilul de model xxxxxx numărul de înmatriculare xxxxxxxx, care aparținea cu drept de proprietate lui Oleg Marcu. Această încheiere urma a fi expediată de către instanța de judecată către Î.S. „Registru” în vederea aplicării sechestrului, dar aflându-se în penitenciar Oleg Marcu a înstrăinat acest mijloc de transport.

Au menționat că prin hotărârea din 28 iunie 2007 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău s-a dispus încasarea de la Oleg Marcu în beneficiul lui Iurie Madan cu titlu de prejudiciu material suma de 3622 de lei și suma de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. De asemenea, s-a încasat de la Oleg Marcu în beneficiul Ludmillei Madan cu titlu de prejudiciu material suma de 7299 de lei și cu titlu de prejudiciu moral suma de 50 000 de lei.

Prin decizia din 24 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău a fost casată parțial hotărârea primei instanțe și adoptată o hotărâre nouă în partea încasării prejudiciului moral. Astfel, s-a dispus de a încasa de la Oleg Marcu cu titlu de prejudiciu moral suma în mărime de 250 000 de lei pentru fiecare reclamant. Această hotărâre nu a fost contestată.

Au accentuat că în temeiul deciziei din 24 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău au fost eliberate titluri executorii care au fost prezentate spre executare Oficiului de executare Rîșcani, executorului judecătoresc Ina Barcari, care a intentat procedura de executare și la 15 octombrie 2009 după întreprinderea unor măsuri le-a expediat Penitenciarului nr.10 din c. Goian unde Oleg Marcu executa pedeapsa cu închisoare.

Au explicat că titlul executoriu nr.2a-3332/2008 din 24 septembrie 2008 cu privire la încasarea de la Oleg Marcu în beneficiul Ludmillei Madan cu titlu de prejudiciu moral suma de 250 000 de lei a fost restituit ca fiind neexecutat în întregime, deoarece în temeiul acestuia de la condamnatul Oleg Marcu nu s-a reținut și nu s-a achitat nimic. Iar, titlul executoriu nr. 2-1479/2007 din 27 iunie 2007 cu privire la încasarea de la Oleg Marcu în beneficiul Ludmillei Madan cu titlu de prejudiciu material suma de 7299 de lei a fost executat parțial, fiind reținut și achitat Ludmillei Madan numai suma de 4172,70 de lei și restanța acumulată în temeiul lui constituie suma de 3126,30 de lei.

La fel, titlul executoriu nr.2-1479/2007 din 27 iunie 2007 cu privire la încasarea de la Oleg Marcu în beneficiul lui Iurie Madan a sumei prejudiciului material în sumă de 3622 de lei a fost executat integral. Iar titlul executoriu nr. 2a-3332/2008 din 24 septembrie 2008 cu privire la încasarea de la Oleg Marcu în beneficiul lui Iurie Madan a sumei prejudiciului moral în mărime de 250 000 de lei a fost executat numai parțial, fiind achitată suma de 550,65 de lei, restanța constituind 249 449,35 de lei.

Au susținut că aceste titluri executorii după ce au fost restituite de către Penitenciarul nr. 10 au fost preluate în procedura sa de executare de către executorul judecătoresc Iurie Gîlca conform încheierilor emise la 03 februarie 2012.

După preluarea procedurilor de executare, executorul judecătoresc Iurie Gîlca a întreprins anumite acțiuni cu privire la executarea acestor documente executorii, expediind în adresa anumitor organe de stat, întreprinderi, instituții și organizații copia încheierii cu privire la unele interdicții, sechestre și punere la dispoziție a informației necesare.

Au mai indicat că la solicitarea Ludmillei Madan din 17 septembrie 2012 executorul judecătoresc Iurie Gîlca i-a întocmit lui Oleg Marcu un proces-verbal cu privire la contravenție pe faptul neexecutării intenționate a hotărârii judecătorești. Acest proces-verbal fiind întocmit și expediat instanței de judecată, a fost examinat de către Judecătoria Rîșcani și prin hotărîrea din 14 mai 2013 Oleg Marcu a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 Cod contravențional și a fost sancționat cu amendă în mărime de 150 u.c. (3000 de lei).

Ulterior, la solicitarea Ludmillei Madan executorul judecătoresc a depus la data de 25 iunie 2013 o sesizare în adresa Procuraturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la examinarea în ordinea art. 274 Cod de procedură penală și pornirea în privința lui Oleg Marcu a urmăririi penale în temeiul art. 320 Cod penal pe faptul neexecutării intenționate a unei hotărâri judecătorești.

Prin sentința din 25 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Marcu a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320 Cod penal din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii

După eliberarea din penitenciar a debitorului Oleg Marcu din cauza neglijenței administrației Penitenciarului nr.10 din c. Goian a dispărut un titlu executoriu din cele 4 ce se aflau la executare, și anume titlul executoriu nr.2-1479/2007 din 28 iunie 2007 cu privire la încasarea în beneficiul Ludmillei Madan a sumei în mărime de 7299 de lei, executat parțial.

Astfel, executorul judecătoresc nu a primit de la administrația Penitenciarului nr.10 acest titlu executoriu, iar Ludmila Madan prin dispariția acestui document este lipsită de posibilitatea de a primi această sumă de bani cu titlu de prejudiciu material de la debitorul Marcu Oleg.

Au menționat că s-au mai adresat instanței de judecată cu o cerere privind neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea din 09 iulie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a constatat neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 28 iunie 2007 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și deciziei din 24 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău și s-a dispus încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești 30 000 de lei pentru fiecare reclamant și câte 1000 de lei pentru fiecare reclamant cheltuielile pentru asistența juridică suportate în această pricină civilă. Această hotărâre a rămas irevocabilă prin pronunțarea deciziei din 27 martie 2015 a Curții Supreme de Justiție.

Au subliniat că începând cu 15 martie 2014 dată la care au depus prima cerere prin care s-au plâns de neexecutarea hotărârii instanței de judecată și până la momentul de față nu au survenit nici o schimbare în executarea titlurilor executorii. Iar, titlurile executorii emise de Curtea de Apel Chișinău, în prezent au fost restituite fără executare de către executorul judecătoresc Iurie Gîlca.

Au solicitat, constatarea faptului neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a deciziei din 24 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău și încasarea prejudiciului moral pentru neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile de la 15 martie 2014–12 ianuarie 2018 (4 ani și 9 luni), în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Ludmila Madan și Iurie Madan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Iurie

Gîlca privind constatarea faptului neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ludmila Madan și Iurie Madan, s-a menținut hotărârea din din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a concluziona astfel instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Colegiul a reținut că prima instanță a examinat cererea de chemare în judecată sub toate aspectele de fapt și de drept și just a respins cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantii Ludmila Madan și Iurie Madan ca neîntemeiată.

A specificat că din materialele cauzei rezultă cu certitudine că executorul judecătorec a întreprins toate acțiunile necesare și posibile în vederea executării silite a hotărârii judecătorești în timp ce acțiunile reclamantilor-apelanților Ludmila Madan și Iurie Madan manifestate prin depunerea cererilor de restituire a documentului executoriu și respectiv întreruperea efectuării acțiunilor de executare silită de către autoritate competentă, iar consecințele acestor acțiuni ale creditorului nu pot fi puse pe seama statului.

Totodată, Colegiul analizând circumstanțele cauzei a stabilit cu certitudine că cauza neexecutării documentului executoriu este faptul că debitorul nu dispune de resurse financiare pentru lichidarea datoriei, or această situație nu este culpa executorului judecătorec care la rîndul său a întreprins toate acțiunile necesare întru executarea acestui document.

La 12 iunie 2019 (data de pe plicul poștal) Ludmila Madan și Iurie Madan, reprezentați de avocatul Sergiu Coptu, au declarat recurs împotriva hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii înaintate (f.d.110-126. vol.II).

În susținerea recursului au invocat încălcarea esențială a normelor de drept material în forma interpretării eronate a normelor de drept material, în corespundere cu prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului au reiterat circumstanțele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar au indicat că la examinarea cauzei instanța de apel nu a respectat și nu a ținut cont de prevederile Constituției Republicii Moldova, Codului de procedură civilă, Codului civil, Avizelor consultative ale PCSJ, Hotărârile PCSJ și de practica CEDO.

Au specificat că hotărârea din 28 iunie 2007 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și decizia din 24 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, nu au fost executate de către debitorul Oleg Marcu, în termen de aproximativ 10 ani și 4 luni, până în prezent.

Au relevat că aprecierea probelor, precum și concluziile instanțelor ierarhic inferioare privind netemeinicia acțiunii, sunt neîntemeiate or, acțiunile executorului

judecătorească nu pot fi considerate decât iluzorii având în vedere că hotărârile judecătorești nu au fost executate.

Instanțele ierarhic inferioare au neglijat faptul constatat eschivarea intenționată a debitorului Oleg Marcu prin diferite acțiuni ilegale și neîntemeiate în perioada 15 martie 2014 – 12 ianuarie 2018, fapt ce a condus la încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Au afirmat că prin faptul că nu s-au întreprins măsurile adecvate pentru executarea hotărârii judecătorești, pe parcursul perioadei 15 martie 2014 – 12 ianuarie 2018, hotărârea fiind executorie, autoritățile din Republica Moldova i-a împiedicat să beneficieze de deciziile pronunțate în favoarea acestora.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 februarie 2019.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la data de 11 aprilie 2019, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc. Astfel, recursul declarat la data de 12 iunie 2019 (data de pe plicul poștal) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ludmila Madan și Iurie Madan, reprezentați de avocatul Sergiu Coptu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ludmila Madan și Iurie Madan, reprezentați de avocatul Sergiu Coptu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ludmila Madan și Iurie Madan, reprezentați de avocatul Sergiu Coptu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ludmila Madan și Iurie Madan, reprezentați de avocatul Sergiu Coptu împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh